

Les voltes de la capella són d'aresta, amb claus decoratives de guix.

L'absis-presbiteri. És circular. La volta és de mitja taronja. Hi ha uns relleus moderns de sant Francesc de Paula, sant Pere, sant Cristòfor (a l'esquerra), sant Simplici i sant Pau. Al damunt, un nínxol amb la imatge de santa Eulàlia, moderna de guix. Als costats, unes pintures del judici (esquerra) i del martiri (assots i creu de sant Andreu) de la santa. A la volta, l'escena de la Glòria; la Trinitat i els sants. És moderna. El pintor, A. M.ª Lairisa. L'altar és modern, de marbre.

Els altars i les imatges

En l'elenc de la visita del 1921 s'affirma que hi ha 8 altars: de la titular, del Roser, del Sagrat Cor, de la Mare de Déu dels Dolors, de la Puríssima, de Sant Sebastià, de Sant Isidre i de la Verge de la «Llantia i Candela» (11). Actualment, a la dreta de la nau principal, en el primer tram, al costat del presbiteri hi ha una imatge, moderna, de la Puríssima, sobre repisa; en el segon tram, també a la dreta, una imatge de sant Josep amb el Nen (moderna) sobre repisa; en el tercer tram, s'obre una capella que està sota el campanar, amb les imatges de sant Sebastià, sant Antoni Abat i sant Antoni de Pàdua, en unes fornacines. A l'esquerra, adossada al presbiteri, hi ha la sagristia; la volta és d'aresta; té un armari senzill de noguera i un Crist crucificat (modern). En el segon tram s'obre una doble capella: la primera, dedicada al Sagrat Cor, amb la imatge (moderna) sobre repisa,

té una volta senzilla de creueria; hi ha, també, una imatge (moderna) del Sant Crist. La segona capella té una volta en forma de cúpula. Als peus de l'església hi ha una darrera capella, de creueria senzilla, amb el baptisteri; la pila és de pedra, moderna.

(continuarà al proper número)

NOTES

- (1) Santa Eulàlia de Ronçana: «Diccionari Nomenclátor...», pàg. 403.
- (2) ADB, *Arxiu de Sta. Anna*, pergamins: «concessita ad Sancta Eulalia Manzana fexas tres de terra qui sunt ad ipso lado quod tenebat Berengarius Girberti» (cfr. A. CAMPILLO, *Speculum...* vol. V, fol. 651).
- (3) ADB, V.P. vol. 1, fol. 74; *Reg. Com.* vol. 6, fol. 16, 184; vol. 23, fol. 128; vol. 25, fol. 33-34; vol. 27, fol. 6; vol. 31, fol. 41; vol. 138, fol. 86; vol. 40, fol. 103; vol. 48, fol. 207; vol. 53, fol. 76...
- (4) ADB, *Reg. Col.* 3, fol. 32.
- (5) ADB, *Reg. Col.* vol. 4, fol. 13, 15.
- (6) A. CAMPILLO, *Speculum...* vol. V, fol. 651.
- (7) A. CAMPILLO, *Speculum...* vol. V, fol. 651.
- (8) A. CAMPILLO, *Speculum...* vol. V, fol. 651, afirma que no hi ha dubte que està dedicada a santa Eulàlia de Barcelona, la qual cosa es dedueix d'uns antics versos que es cantaven a l'església, i també, del retaule del martiri que es troba a l'altar major. Tanmateix és venerada la de Mèrida, costum —continua Campillo— que s'hauria de corregir.
- (9) ADB, V.P. vol. 14, fol. 145.
- (10) ADB, V.P. vol. 95, fol. 174: «El actual templo parroquial es nuevo casi en su totalidad por haberse ensanchado en el año 1880... El templo anterior era, según tengo entendido de orden románico y se cree perteneciente a los siglos XIII o XIV. Era de pocas dimensiones y de muy mal gusto —refiere el párroco en su informe entregado al obispo—. Según datos que obran en este archivo parroquial cosa de cien años atrás algún párroco había intentado realizar el ensanche pero no le fue posible por falta de fondos. Según la tradición de este pueblo no era aquel todavía el más antiguo sino que había otro en un lugar propiedad de D. José Brustenga denominado «la Iglesia vella» (visita del 14 de juny del 1887). Sobre las obras

del segle XVII, vegí's la visita del 4 d'octubre de 1626: «Mane el senyor visitador que dins un mes reparen i adobren la volta sobre del altar mayor de aont acostuma de caure terra cuan se diu Missa, en altra manera passat dit termini mana al senyor rector no puga dir Missa en aquello que no estiga reparat. Item mana al rector de dita Iglesia i als obrers que dins de quins dies posen en obra lo de la fabrica del campanar de dita Iglesia...» (V.P. vol. 52, fol. 646). En la visita del 29 d'abril de 1737 es diu textualment: «Item ordenam y manan als obrers de dita Iglesia que lo més prest sia possible fassen blankejar las parets interior de la Iglesia» (V.P. vol. 76, fol. 636).

- (11) ADB, V.P. *Elenchus a. 1921* lligall «Granollers» n.º 35: «Hay en la Iglesia ocho altares: el mayor erigido en honor de la titular Santa Eulalia de Mérida, privilegiado «ad tempus» por el Diocesano. Tiene la imagen de la Santa en escultura de madera, y en el mismo altar hay también las imágenes de San Francisco de Paula, y de los apóstoles San Pedro, y San Pablo, y tiene dicho altar una barandilla o balustrada de hierro. El altar del Rosario que tiene la imagen de la Virgen de escultura de madera, y cuadros pintados al óleo que representan los misterios del Rosario. El altar del Sagrado Corazón (Capilla del Santísimo) el cual tiene la imagen del Sagrado Corazón. Ntra. Sra. de los Dolores que tiene las imágenes de Jesús crucificado, y de la Virgen dolorosa, de escultura de madera. El altar de la Purísima: que tiene las imágenes de la Inmaculada, de San Juan Bautista, de San Antonio de Padua, de San Francisco Javier, y las de San Luciano, y Mariano, todos de escultura de madera. El altar de San Sebastián que tiene las imágenes del Santo, del Angel de la Guarda, y San Antonio Abad, todas de escultura de madera. El altar de San Isidro, de estilo barroco, que tiene las imágenes del Santo, y de San Telmo, de escultura de madera. Y finalmente el altar de la Virgen de la «Llantia y Candela» con la imagen de la Virgen, y de los santos Domingo y Miguel Arcángel, de escultura de madera».